

[Pürschel.]

formode, at nogen af dem vilde unddrage sig Ansvar, og dør har man jo særlig hæftet sig ved Ordene „paa Grund af Sagens Beskaffenhed“, at der altsaa af den Grund skulde være Føje til at antage, at de paagældende vilde unddrage sig Ansvar ved at flygte. Man erkender altsaa paa Forhaand, at de sigtedes Forhold — saaledes som det fremgaar af Politimesterens og Dommerens Holdning — ikke gav nogen som helst Grund til at antage, at de vilde unddrage sig Ansvar; mig bekendt foreligger der heller ikke noget om, at nogen af dem har forsøgt det. Men man vil altsaa bygge paa disse Ord „paa Grund af Sagens Beskaffenhed“, og dertil vil jeg gerne sige, at hvis det er Meningen med disse Ord at opstille en Retsformodning for, at naar det er en grov Sag, det drejer sig om, vil de paagældende unddrage sig Ansvar, saa er dette en Formulering af en moderne Lov, som man bestemt maa vende sig imod, det har man ikke Lov til at gøre i en moderne Lov, og derfor er disse Ord ikke tilstrækkelige; det er en Camouflering, der her finder Sted, hvis det er Meningen, at blot Sagen er grov, saa skal man ubetinget fængsle.

Hvis man er i Tvivl om, hvorledes disse Lovbestemmelser skal forstaas, hvad der er Aanden i dem, kan man bare se, hvad afdøde Professor Munch-Petersen skriver i sin Bog „Den danske Retspleje“, Udgave 1926, 5te Bind, Side 153. Dør gennemgaar han først de forskellige retlige Garantier, Kontrolmidler mod ulovlige Fængslinger, og fortsætter — jeg haaber, jeg har den højtærede Formands Tilladelse til et kort Citat —

„Mere end af saadanne Kontrolmidler kommer dog Varetægtsarrestens Begrænsning til at afhænge af, at den nye akkuratoriske Aand virkelig gennemtrænger Strafferetsplejens Udøvere.“

Og længere nede:

„Alligevel kan det ikke nægtes, at der efter Rpl. langt fra er sket en saadan Begrænsning i Anvendelsen af Varetægtsfængslet, som der ved Retsplejereformen har været tilsigtet.“

Altsaa, Professor Munch-Petersen, som ofte er kaldt — efter min Mening med nogen Overdrivelse — for Retsplejereformens Fader her i Landet, finder, at disse Bestemmelser er for vidtgaende i Retning af at hjemle Anvendelse af Varetægtsarrest. Han er ikke tilfreds, han, som mere end nogen anden repræsenterede Aanden i denne Lov. Og han fortsætter:

„En vis indirekte præventiv Virkning til Begrænsning af Varetægtsfængslets An-

vendelse vil ogsaa den Ret til Erstatning, som § 792“

— nu § 1018 —

„hjemler for ulovlig eller ubegrundet

Varetægtsfængsel, kunne udøve.“

Og dør gør han meget rigtigt opmærksom paa, at man kan faa Erstatning for ufor- skyldt Varetægtsarrest, hvor Varetægtsfængsel ikke burde have været anvendt, og derom siger han, at det omfatter ikke blot de Tilfælde, hvor Fængsling er absolut udelukket, men ogsaa de andre,

„hvor nogen af Betingelserne for en lovlig Fængsling efter § 780 mangler, og sikkert ogsaa de Tilfælde, hvor Fængslingen udstrækkes længere end efter Loven tilladt.“

Disse Ord passer jo som Haand i Handske for de Tilfælde, der foreligger her, og er der noget, som en Dommer i Nutiden med Rette frygter, saa er det dette, at det ved en Dom fastslaas, at han har gjort sig skyldig i et Fejlgreb med Hensyn til Varetægtsarrest. Der er jo ingen Tvivl om, at hvis en Dommer to eller tre Gange i sin Funktionstid oplever det, er alle Avancementsmuligheder lukket, thi det er et Fejlgreb paa et Punkt, hvor det er meget vigtigt, at der ikke gribes fejl, og det er derfor meget forstaaeligt, at Dommerne paa dette Punkt er overordentlig forsigtige, men det er meget uforstaaeligt, at Justitsministeren, som jo ikke har nogen Myndighed til at give Dommerne nogen Tilrettevisning, gennem sine offentlige Udtalelser alligevel tager Afstand fra den Kendelse, der efter min fulde Overbevisning er i nøjeste Overensstemmelse med Retsplejelovens Ord og Bogstav. Man kan ikke forlange, hverken af Dommeren eller af Politimesteren, at de skal simulere en Frygt for, at de paagældende vil unddrage sig Ansvar, en Frygt, som de ikke i Virkeligheden nærer, og som de efter deres Kendskab til de paagældende ikke har Grund til at nære.

Det Forslag, jeg har den Ære herved at forelægge, gaar ud paa, at Retsplejelovens § 780, næstsidste Stykke, affattes saaledes:

„Fængsling kan endelig besluttes:

- a) naar den anses nødvendig for at hindre en Person, som sigtes for det i Straffelovens § 75 omdelte Forhold, i at bringe sin Trusel til Udførelse;
- b) naar Sigtelsen angaar en særlig grov Forbrydelse, og mindst 1 Aars Frihedsberøvelse maa antages at være forskyldt.“

Herved gives der Dommeren den klare Hjemmel til i særlig grove Tilfælde at beholde den paagældende, fordi det er et Led